

Meanderende scalpelsnede

ONE-LINER

AMIE DICKE

Waar Eenwerk, Koninginneweg 176

Te zien t/m 11/1

Eenwerk op de Koninginneweg heet niet voor niets Eenwerk. Er hangt namelijk steeds maar één kunstwerk, waardoor je met veel concentratie naar iets kunt kijken. Dat is een mooi uitgangspunt, zeker in een wereld waarin we worden overvoerd met beelden. Toch heeft Julius Vermeulen, de drijvende kracht achter Eenwerk, al een paar keer wat meer getoond dan één werk.

Ook de presentatie van Amie Dicke (1978) is een complete tentoonstelling geworden. Dicke is vooral bekend geworden van de modefoto's uit glossy's die ze bewerkt met schaar, scalpel en inkt. Soms worden foto's ook verkreukeld en met spijkers bewerkt. Iconoclasmie als kritisch commentaar op de oppervlakkigheid van de mode-industrie, zo lijkt het. Perfecte modellen worden door Dicke getransformeerd tot gothic spoken met zwartomrande, lege ogen.

Dansende lijnen

In de hoofdruimte van de galerie is het grootste werk van de tentoonstelling te zien. Een model, slechts gekleed in een broek en pumps, ligt op een bed in een pose die al vaak in schilderijen is beproefd. Met de handen achter haar hoofd gevouwen doet ze bijvoorbeeld denken aan het schilderij *La maja desnuda* van Goya.

Dicke heeft de foto met een scalpel onderhanden genomen en heeft één lange snede gemaakt die als een

→ Amie Dicke's foto, te zien in Eenwerk, is op aluminium geplakt, dat vervolgens vervormd is.

Perfecte modellen transformeren tot gothic spoken

meanderende sliert over het model golft. De snede volgt de contouren van het gezicht, de armen, de borsten en de plooiën in de broek.

De foto is op aluminium geplakt, dat vervolgens vervormd is. De golvende vormen buigen naar voren en naar achteren, waardoor het werk driedimensionaal is geworden. Als je langs de foto loopt, dansen de golvende lijnen voor je ogen en ze vervormen de figuur. Het werk ziet er vanuit elke hoek anders uit. Recht van voren ziet het model er nog rede-

lijk intact uit, maar vanuit een schuine hoek lijkt haar lichaam uit elkaar te vallen.

Ook een ander fotowerk, ditmaal met een zittend model in een lange mantel, is volgens hetzelfde recept gemaakt. De aluminium onderdelen zijn nog verder naar voren en naar achteren gevouwen, waardoor een veel verknijper beeld ontstaat. De middelvinger van het model is door Dicke geïsoleerd, waardoor het lijkt alsof ze deze naar de toeschouwer opsteekt.

Ook in andere foto's speelt Dicke met de spanning tussen twee en drie dimensies. Het zijn foto's van foto's, waarbij bijvoorbeeld een 'echte' hand voor het gezicht van een de geportretteerde wordt gehouden. Hieruit blijkt dat het werk van Dicke niet alleen bedoeld is als kritiek op de oppervlakkigheid van de mode-wereld of de leegheid van de consumptiemaatschappij, maar dat het vooral formele exercitjes zijn die het kijken zelf op scherp zetten.

Kees Keijer

Tips

ZAAIER VAN DE MODERNE KUNST

In het Van Gogh Museum is het werk van **Jean-François Millet** (1814-1875) te zien. De schilder staat bekend om zijn radicale technieken en moderne stijl. Hij maakte maatschappijkritische verbeeldingen van het boerenbestaan van zijn tijd. Het leverde hem veel kritiek op, en hij werd pas na zijn dood als Franse nationale held bestempeld. De tentoonstelling is een samenwerkingsproject met het Saint Louis Art Museum in St. Louis, Verenigde Staten. Het is de eerste internationale tentoonstelling van de kunstenaar wiens kunst een inspiratiebron was voor grote kunstenaars na hem, onder wie Van Gogh, Monet en Dalí. Tijdens de rondleidingen is er meer te horen over de invloed van zijn werk op andere kunstenaars. De tentoonstelling is nog t/m 12 januari te zien.

DE KERSENTUIN

Het Internationaal Theater Amsterdam voert een **moderne vertelling van Tsjechovs klassieker De kersentuin** op. Regisseur Simon McBurney maakte de nieuwe enscenering voor het stuk over een vergeefs verlangen naar iets wat niet meer bestaat. De voorstelling is nog t/m 19 januari te zien. Op 10 en 17 januari volgt een nagesprek.

JB MEIJERS

Muzikant JB Meijers, die onder andere bandlid was van The Common Linnets en De Dijk, is momenteel te zien met **Deltaboy**, een voorstelling over zijn ervaringen op **tour door het zuiden van de Verenigde Staten**. Vanavond om 20.15 uur in de Kleine Komedie en op 17 januari om 20.15 uur in de Philharmonie in Haarlem.

Friedrichs monnik, maar dan anders

FENSTERBILDER

KOEN VERMEULE

Waar Borzo, Keizersgracht 516

Te zien t/m 18/1

Al meer dan twee eeuwen mijmert hij eenzaam op een verlaten strand, tussen een duinenrij met helmgras, een donkere zee en een bewolkte, grauwoegroene lucht. Het schilderij *Monnik aan zee* (1808-'10) van Caspar David Friedrich werd een icoon van de romantiek, een archetypisch beeld van de nietige mens die geconfronteerd wordt met de ontzagwekkende natuur.

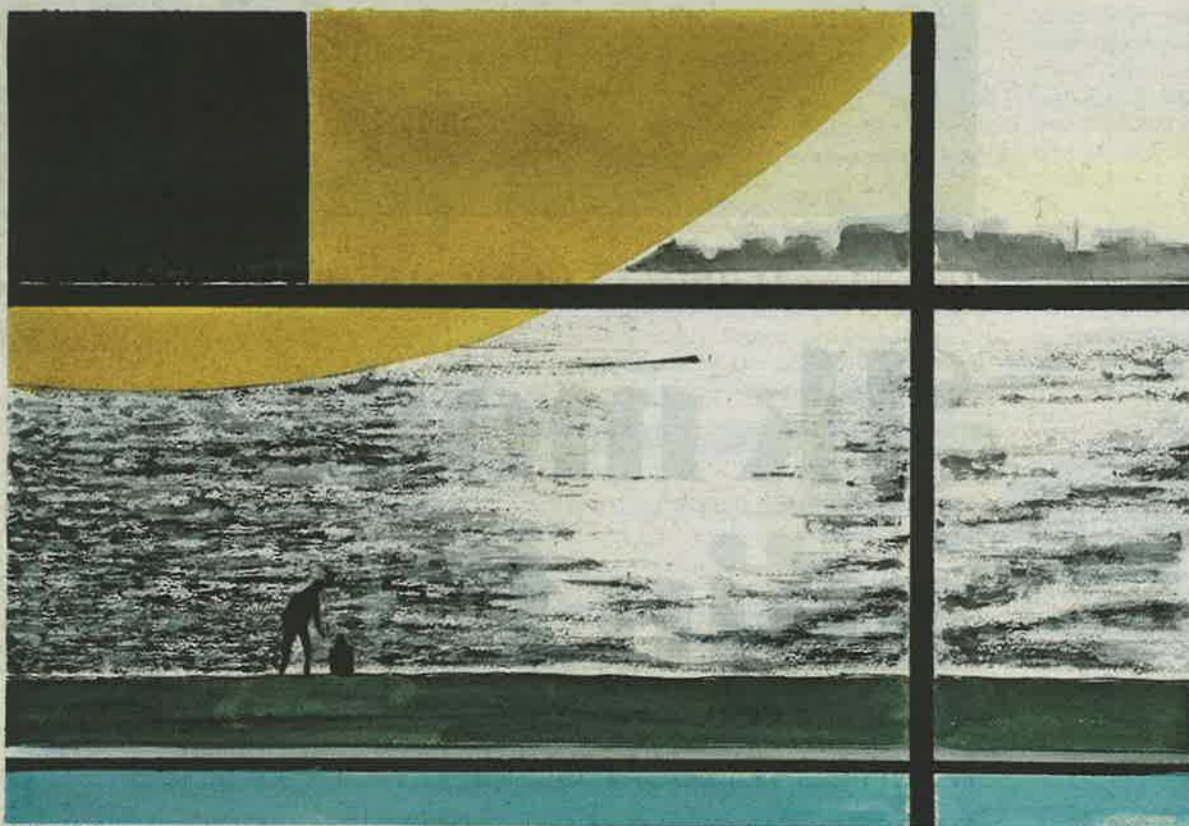
In het werk van Koen Vermeule (1965) komen ook vaak figuren voor die zich aan de rand van watermassa's bevinden, maar het lijkt alsof deze figuren met hun gedachten ergens anders zijn dan bij de natuur. Het zijn eerder jongeren die op een zwoele zomeravond zitten te kletsen en te appen.

Het landschap is ook nadrukkelijk kunstmatig. Vermeule zoekt zijn onderwerpen vaak dicht bij huis en in zijn geval is dat in de buurt van het Oostelijk Havengebied, met uitzicht over het IJ of een van de uitlopers daarvan.

Laken over je hoofd

Ook het licht is vaak kunstmatig. Vermeule schildert hoe de wolkenlucht boven een dorp in de polder wordt beschenen door het oranje licht van de huizen of kassen. De onnatuurlijkheid van het polderlandschap wordt ook benadrukt door de snelheid waarmee dat landschap is weergegeven.

Vermeule heeft niet zozeer het landschap weergegeven, als wel de indruk van dat landschap als je er met de auto of de trein doorheen raast en er een foto van maakt. Een berm en een vangrail klieven diagonaal door de compositie. Het is een afstandelijk, maar herkenbaar beeld.

In de mistige atmosfeer is het net of er grote spoken over het terrein lopen

Soms ziet hij kleine wonderbaarlijke dingen in het alledaagse. Twee silhouetten van dansende jongeren die door verschillende lichtbronnen worden verdubbeld op een glazen gevel. In een serie werken zoomt hij in op kunstlicht dat van lantaarnpalen op een industrieterrein of sportpark wordt uitgestrooid. In de mistige atmosfeer is het net alsof er grote spoken – type laken over het hoofd – over het terrein rondlopen.

In sommige werken verkent Vermeule juist de relatie van de mens tot architectuur. In het verleden heeft hij vaak figuren geschilderd die op de grond liggen. Die komen ook in zijn nieuwste werk bij Borzo voor, bijvoorbeeld in een groot schilderij met vijf in het zwart geklede figuren die op een marmeren vloer in een kerk liggen.

Kees Keijer

→ Ook bij Koen Vermeule bevinden figuren zich vaak aan de rand van een watermassa.